

Dosarul nr. 3r-218/18

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central: V. Severin

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău: A. Panov, V. Cotorobai, M. Anton

DECIZIE

21 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Țurcan Valentin împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Casa Teritorială de Asigurări Sociale Orhei cu privire la contestarea actului administrativ, recunoașterea valabilității înscrisurilor din carnetul de muncă și recalcularea pensiei pentru limita de vârstă,

împotriva încheierii din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale

c o n s t a t ă:

La data de 19 aprilie 2016, Țurcan Valentin a depus cerere de chemare în judecată, cu toate concretizările ulterioare, împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Casa Teritorială de Asigurări Sociale Orhei, solicitând anularea răspunsului nr. P-1/16-01 din 18 martie 2016 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Orhei și nr. Ț-279/16 din 05 aprilie 2016 a Casei Naționale de Asigurări Sociale ca fiind ilegale; recunoașterea valabilității înscrisurilor din carnetul de muncă privind stagiul de muncă în colhozul „Chirov” r-nul Orhei și sovhozul „Bulăiești” din s. Bulăiești, r-nul Orhei în calitate de membru al colhozului în perioada anilor 02 august 1971 – 30 septembrie 1971, 25 decembrie 1971 – 02 mai 1972, 01 august 1974 – 20 septembrie 1983, 20 decembrie 1986 – 14 februarie 1998, acumulând o vechime în muncă de 20 de ani și 9 luni semnate și sigilate cu o singură semnătura și singură șampilă; recunoașterea valabilității înscrisurilor privind salariul primit anual din carentul de muncă ca membru al colhozului „Chirov” r-nul Orhei pentru perioada anilor 02 august 1971 - 30 septembrie 1971 și 25 decembrie 1971 – 02 mai 1972 cu un salariu de 188,34 de ruble, perioada de 01 august 1974 – 20 septembrie 1983 cu un salariu total de 7.916,51 de ruble și perioada de 20 decembrie 1986 – 14 februarie 1998 cu un salariu de 13.699,38 de ruble, 206.502,23 de cupoane și 1.206,92 de lei cu o singură semnătură a contabilului-șef, a președintelui colhozului și cu o singură șampilă pentru tot salariul primit; obligarea

recalculării pensiei pentru limita de vârstă prin introducerea vechimii în muncă ca membru al colhozului „Chirov” r-nul Orhei timp de 20 de ani și 9 luni, primind un salariu total de 21.804,23 de ruble, 206.502,23 de cupoane și 1.206,92 de lei, precum și constatarea faptului că stagiul de muncă în colhozul „Chirov” s. Bulăiești, r-nul Orhei este de 23 de ani din anul 1971 – până în anul 1998.

Prin hotărârea din 30 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, acțiunea a fost admisă în parte, fiind anulate răspunsul nr. P-1/16-01 din 18 martie 2016 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Orhei și nr. T-279/16 din 05 aprilie 2016 a Casei Naționale de Asigurări Sociale ca fiind ilegale.

Au fost recunoscute valabile înscrisurile din carnetul de muncă a lui Țurcan Valentin despre stagiul de muncă în colhozul „Chirov” r-nul Orhei și sovhozul „Bulăiești” din s. Bulăiești r-nul Orhei în calitate de membru al colhozului în perioada anilor 02 august 1971 – 30 septembrie 1971, 25 decembrie 1971 – 02 mai 1972, 01 august 1974 – 20 septembrie 1983, 20 decembrie 1986 – 14 februarie 1998, acumulând o vechime în muncă de 20 de ani și 9 luni semnate și sigilate cu o singură semnătura și singură ștampilă.

Au fost recunoscute valabile înscrisurile privind salariul primit anual din carentul de muncă a lui Țurcan Valentin ca membru al colhozului „Chirov” r-nul Orhei pentru perioada anilor 02 august 1971 - 30 septembrie 1971 și 25 decembrie 1971 – 02 mai 1972 cu un salariu de 188,34 de ruble, perioada de 01 august 1974 – 20 septembrie 1983 cu un salariu total de 7.916,51 de ruble și perioada de 20 decembrie 1986 – 14 februarie 1998 cu un salariu de 13.699,38 de ruble, 206.502,23 de cupoane și 1.206,92 de lei cu o singură semnătură a contabilului-șef, a președintelui colhozului și cu o singură ștampilă pentru tot salariul primit.

A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să-i recalculeze lui Țurcan Valentin pensia pentru limita de vârstă, luându-se în calcul și stagiul de muncă în perioada activității în colhozul „Chirov” r-nul Orhei și sovhozul „Bulăiești” din s. Bulăiești r-nul Orhei, cu încasarea diferenței necalculate lunar la pensia pentru limita de vârstă pentru perioada anilor 02 august 1971 - 30 septembrie 1971 și 25 decembrie 1971 – 02 mai 1972 cu un salariu de 188,34 de ruble, perioada de 01 august 1974 – 20 septembrie 1983 cu un salariu total de 7.916,51 de ruble și perioada de 20 decembrie 1986 – 14 februarie 1998 cu un salariu de 13.699,38 de ruble, 206.502,23 de cupoane și 1.206,92 de lei cu o singură semnătură a contabilului-șef, a președintelui colhozului și cu o singură ștampilă pentru tot salariul primit. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neântemeiată.

La data de 06 aprilie 2018, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel (nemotivat) împotriva hotărârii din 30 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Prin încheierea din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Casa Națională de Asigurări Sociale, acordând apelantei termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii respective pentru lichidarea neajunsurilor, și anume să prezinte motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Concomitent, a fost explicat apelantei că în situația în care nu va prezenta în termenul stabilit apelul motivat acesta nu va fi considerat depus și împreună, cu actele anexate la acesta, va fi restituit.

Prin încheierea din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, cu toate documentele anexate la acesta, din motiv că apelanta nu s-a conformat indicațiilor obligatorii stabilite

prin încheierea din 10 iulie 2018, adică în termenul stabilit de 7 zile din momentul recepționării încheierii, nu a prezentat motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

La data de 10 octombrie 2018, în termenul prevăzut de art. 425 Cod de procedură civilă, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În susținerea recursului Casa Națională de Asigurări Sociale a invocat că motivul neînlăturării în termenul stabilit de instanța de apel a neajunsurilor cererii de apel a servit faptul că în adresa sa, atât prin poșta electronică, cât și prin intermediul Poștei Moldovei, nu a parvenit încheierea din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, aflându-se astfel în imposibilitate de a se conforma indicațiilor instanței de apel de a prezenta apelul motivat, fapt ce denotă că actul de procedură sus-menționat nu i-a fost comunicat de către Curtea de Apel în ordinea prevăzută de legislația în vigoare, precum și că la poșta electronică a Casei Națională de Asigurări Sociale la data de 31 iulie 2018 a parvenit doar o singură încheiere a Curții de Apel Chișinău din 10 iulie 2018 ce se referă la o altă cauză civilă, și anume: dos. nr. 3a-679/18 – Draguța Ivan vs. CNAS.

La data de 29 octombrie 2018, în adresa lui Țurcan Valentin a fost expediată copia recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Prin prisma art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii recurate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Potrivit art. 365 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Materialele dosarului atestă că la 06 aprilie 2018, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 30 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central. Suplimentar, a mai indicat recurenta-apelantă că motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază apelul, le va prezenta ulterior după ce va face cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe (f.d. 97).

Prin încheierea din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Casa Națională de Asigurări Sociale, acordând apelantei termen de 7

zile din momentul recepționării încheierii respective pentru lichidarea neajunsurilor, și anume să prezinte motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Concomitent, a fost explicat apelantei că în situația în care nu va prezenta în termenul stabilit apelul motivat acesta nu va fi considerat depus și împreună, cu actele anexate la acesta, va fi restituit.

Se reține că la 31 iulie 2018, Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul poștei sale electronice a expediat la adresa poștală electronică a Casei Naționale de Asigurări Sociale: tatiana.cius@cnas.gov.md, încheierea din 10 iulie 2018 pentru înlăturarea în termenul stabilit - 7 zile de la recepționarea acesteia, neajunsurilor apelului, adică prezentarea apelului motivat, care a fost recepționată de către recurenta-apelantă tot la aceeași dată – 31 iulie 2018, ora 12²⁶ (f.d. 110).

Ține de menționat faptul, că anterior, încă în prima instanță, de pe adresa poștală sus-enunțată, reprezentantul Casei Naționale de Asigurări Sociale – Elena Bodnariuc a expediat Judecătorei Orhei, sediul Central, demers de examinare a cauzei în absența sa (f.d. 72).

Prin încheierea din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, cu toate documentele anexate la acesta, din motiv că apelanta nu s-a conformat indicațiilor obligatorii stabilite prin încheierea din 10 iulie 2018, adică în termenul stabilit de 7 zile din momentul recepționării încheierii, nu a prezentat motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră drept întemeiată soluția Curții de Apel Chișinău privind restituirea apelului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, or, recurenta-apelantă, în termenul stabilit de către instanța de apel, nu a prezentat cererea de apel motivată.

De altfel, Casa Națională de Asigurări Sociale urma să prezinte instanței de apel motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază apelul, până la data de 06 august 2018, inclusiv, dar cu toate acestea recurenta-apelantă nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel, prestabilite prin încheierea din 10 iulie 2018, și nu a depus apelul motivat.

Nu pot fi reținute argumentele Casei Naționale de Asigurări Sociale, invocate în cererea de recurs, precum că motivul neînlăturării în termenul stabilit de instanța de apel a neajunsurilor cererii de apel a servit faptul că în adresa sa, atât prin poșta electronică, cât și prin intermediul Poștei Moldovei, nu a parvenit încheierea din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, aflându-se astfel în imposibilitate de a se conforma indicațiilor instanței de apel de a prezenta apelul motivat, fapt ce denotă că actul de procedură sus-menționat nu i-a fost comunicat de către Curtea de Apel în ordinea prevăzută de legislația în vigoare, precum și că la poșta electronică a Casei Naționale de Asigurări Sociale la data de 31 iulie 2018 a parvenit doar o singură încheiere a Curții de Apel Chișinău din 10 iulie 2018 ce se referă la o altă cauză civilă, și anume: dos. nr. 3a-679/18 – Draguța Ivan vs. CNAS, care în esență sunt doar declarative și vin în contradicție cu actele cauzei.

Date fiind cele relatate, se reiterează că restituirea apelului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale este legală și întemeiată, aceasta omițând în termen să înlătore neajunsurile cererii de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, stabilind în jurisprudența

degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (speța Tudor-Comerț c. Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale și a menține încheierea din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Se menține încheierea din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Țurcan Valentin împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Casa Teritorială de Asigurări Sociale Orhei cu privire la contestarea actului administrativ, recunoașterea valabilității înscrisurilor din carnetul de muncă și recalcularea pensiei pentru limita de vârstă.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh